

RIIKKA TOIVANEN

ELIAS LÖNNROTIN muistojuhla oli koonnut Sammatin kirkolle runsaasti väkeä niin Sammatista kuin lähiseuduiltakin. Jumalanpalveluksen jälkeen laskettiin järjestöjen seppelönnrotin haudalle.

Juhlallista tilaisuutta olivat tulleet seuraamaan myös **Oona** ja **Heikki Teräs**. He ovat ehtineet asua Sammatissa vasta vuoden verran. Joskus hautausmaalla käydessään he huomasivat, ettei Lönnrotin haudalla ole useinkaan kynttilää. Niin he toivat siihen lyhdyn, johon he ovat pitäneet tapanaan sytyttää aika ajoin kynttilän. Nytkin se siinä paloi kauniisti seppelettä laskettaessa.

–Meistä tuntuu, että pääsemme näin paremmin sisälle sammattilaisiksi.

Kirkon tapulissa **Marja-Riitta Syväne** esitteli mahtavaa kannelta, joka oli aikoinaan tuotu Lönnrotin hautajaisiin kukkalaitteiden alustaksi. Kannelta tutkinut professori **Heikki Laitinen** on todennut sen toimivaksi. Tapulin sivuhuoneessa on säilössä Lönnrotin hautajaisseppeleitä ja muista juhlavista hautajaisista talletettuja seppeleitä.

Jumalanpalveluksen ja seppelönnrotin laskun jälkeen järjestettiin seurakuntasali kirkkokahvit runsaine ohjelmineen. Tarjoiltavat oli suunniteltu Lönnrotin ajan tyyliin, sillileipineen ja Eliaksen muffinseineen. Kahvista istuvat nauttimassa myös **Esko** ja **Johanna Moisa**.

–Emme juuri tunne ketään Sammatissa, kun minä olen asunut täällä vasta vuoden ja olen viikot Kuopiossa opiskelemissa, kertoo ympäristötieteitä opiskeleva Johanna Moisa. Esko Moisa on asunut jo useamman vuoden, mutta kun työ on Espoossa, ei hänkään paljon ehti tutustua kotiseutuun. Molemmat kuitenkin tuntevat viihtyvänsä Sammatissa ja sen ilmapiirissä ja tulivatkin siksi myös Lönnrotin muistojuhlaan.

Karjalohjan kuoro palvelee nykyisin myös Sam-

Tämä 80 cm leveä kannel tuotiin Helsingistä Lönnrotin haudalle kukkalaitteiden alustaksi.

Nuoret sammattilaiset Esko ja Johanna Moisa viihtyvät Sammatin kulttuuripitoisessa ilmapiirissä.

Elias Lönnrotin 130-vuotismuistojuhlaa vietettiin Sammatin kirkossa

matissa, ja niin se ilahdutti nytkin kuulijoita **Heikki Oraman** johdolla.

Elias Lönnrot haudattiin Sammattiin, kuten hän toivoi. Toinen hänen toivomuksensa, ettei hänen kuolemastaan kerrota ennen hautajaisia Helsin-

kiin, ei kuitenkaan toteutunut, kertoi **Taina Partanen** puheessaan, jonka hän perusti Johannes Lohilammen laatimaan kuvaukseen hautajaisista. Suurin juhlallisuuksin Lönnrot saatettiin 3. huhtikuuta 1884 kotoaan Lammintalolta ensin Sam-

matin koululle, sieltä kirkkoon ja haudan lepoon.

Partasen puheen jälkeen oli Lönnrotin hengessä tarjolla kannelmusiikkia, jota esittivät Sammatin pienet kantelettaret.

Juhlapuheessaan virsikirjakomitean sihteeri

Samuli Koivurinta kertoi

Elias Lönnrotin osuudesta suomalaisen virsikirjan sisällössä ja myös parhaillaan tekeillä olevasta virsikirjan lisävihkosta. Niin sanottu uusi virsikirja ilmestyi 1886, joten Lönnrot ei ehtinyt nähdä sitä valmiina, mutta

hänen panoksensa siinä oli suuri.

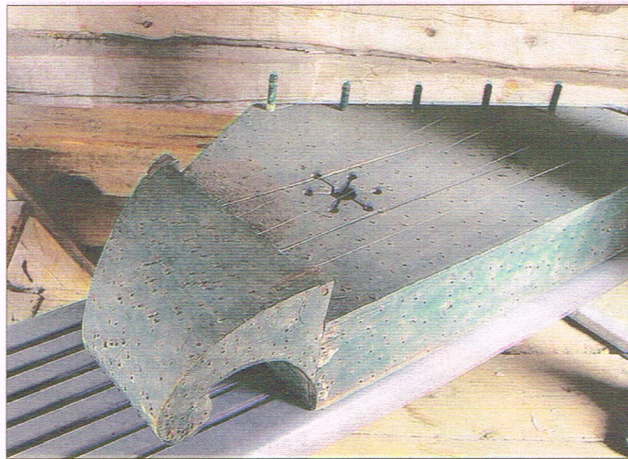
–Vuoden 1701 vanhaa virsikirjaa pidettiin suorastaan Raamatun veroisena pyhänä kirjana, ja monille oli jopa pyhäinhäivistys, että virsikirjaan mentiin koskemaan, Samuli Koivurinta kertoi.

Virsikirjan kieli oli kuitenkin hyvin vanhanaikaista, eikä virsien joukossa juuri ollut alkuperäisiä suomalaisia. Uudistuksesta oli puhuttu jo vuosisadan alussa. Uusi virsikirja oli yksi osa sitä suomen kielen uudistustyötä, jossa Lönnrotin panos oli mittaamattoman arvokas.

–Myös vuoden 1986 virsikirjauudistuksessa uudatettiin Lönnrotin periaatetta, pyrittiin hyvään ja kauniiseen kieleen, joidenkin mielestä ehkä vähän liikankin puhtaaksiviljeltyyn, totesi Koivurinta. –Saattaa olla että lisävihkossa mennään jälleen eteenpäin. Yksi ajatus on, tulisiko siinä olla apuviittomia kuurojen käyttöön. Lönnrotin aikana puolestaan pohdittiin, voiko virsikirjassa olla nuotit.

Ajatusten tasolla on myös vuorolaulun tyyppisten virsien ottamista mukaan. Siinä esilaulaja ja seurakunta vuorottelisivat. Muitakin ideoita on lisävihkoon tarjolla.

Samuli Koivurinta tunnustaa olevansa Lönnrotin ihailija. Lönnrotin rohkeus kulkea vastavirtaan aikana, jolloin monille suomenkieliset virret olivat kauhistus, on tehnyt häneen vaikutuksen. Rohkeita ajatuksia on myös virsikirjakomiteassa, ja nähtäväksi jää mitkä niistä toteutuvat. Lisävihkon lopullisena tavoitteena on koko virsikirjan uudistaminen, mutta sille ei ole vielä laadittu aikataulua.

Eliaksen muffinssit

TARJOLLA OLLEIDEN Eliaksen muffinssien valmistamiseen käy myös nykyaikainen sähköuuni, joten aitoa reseptiä voi kokeilla kotioiloissa:

Eliaksen muffinssit

3 kkp piimää
3 kkp sokeria
1 ½ kkp sulatettua rasvaa
1 ½ kkp korinteja
4 kkp vehnä jauhoja
1 tl soodaa

Aineet sekoitetaan ja taikinaa kaadetaan voideltuun muffinssi-formuihin ja paistetaan 175-180 asteen lämmössä 15-20 minuuttia.

Oona ja Heikki Teräs ovat tuoreita sammattilaisia. Heidän tuomansa on haudalla oleva lyhty, johon he käyvät aika ajoin sytyttämässä kynttilän.

Marja-Riitta Syväne kertoi esineistöstä, jota kirkon tapulissa on säilössä. Seinällä olevat palmunlehväseppeleet otettiin talteen Lönnrotin haudalta.